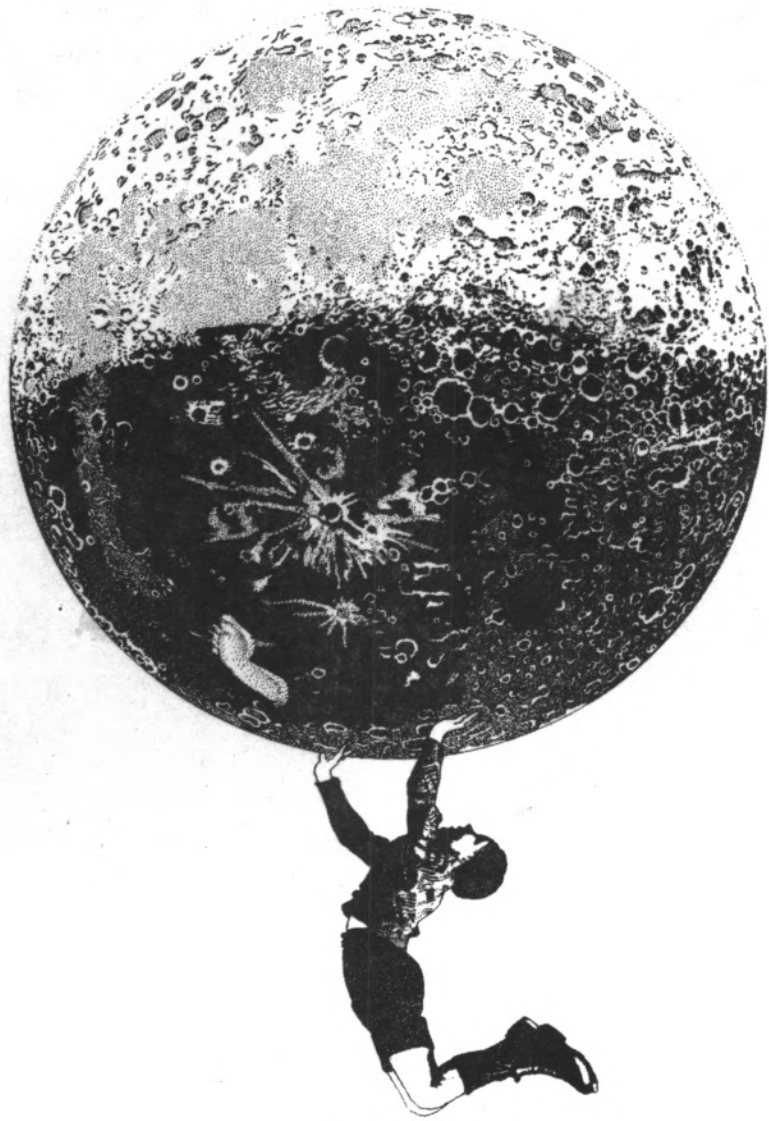

ne. 143 i 144   Capdepera i Cala Rajada   juliol i agost 1.993.

J U G A N D O   A   S E R   M A Y O R

HACIENDO EL PINO

PORTALET D'ESTIU

Cap Vermell

juliol / agost 1.993

Nes. 143 i 144

Obra Cultural Balear

Capdepera

i

Cala Rajada

L'hem fet:

Joan Rai.
Pep Terrassa.
M. Antònia Gomis.
Jaume Fuster.
Paco Galià.
Sebastià Ferrer.
Biel Torres.
Joan Espiritusanto.
Miquel Ferragut.
Lucià Siret.
Isidor Rodríguez.
Andreu Genovart.
Jordi Caldentey

Dipòsit legal 1197/80.

Imprimeix:

Apostol i Civilitzador

*Els col.laboradors
d'aquesta revista expressen la
seva opinió als articles firmats*

Cap Vermell.

Apartat de correus, 69.

Capdepera.

Dos: Des de quan ?
Tres: També hi era ?
Un: Ja ho crec !
Tres: No me'n puc avenir
Un: No t'ho esperaves ?
Tres: D'aquesta manera, no
Dos: Tal com ho cont
Tres: Ja hò val !
Dos: I què va dir ?
Un: Ja t'ho pots imaginar
Tres: Dèu meu !
Dos: Quin desastre de Portalet !
Tres: No m'ho diguis
Un: I dò si
Tres: No ho sabia
Dos: Que vol dir !
Un: Tothom ho sap
Dos: Ja ho veus
Tres: I qui... ?
Dos: Tal com t'ho ha explicat
Un: I...
Tres: També...
Un: Quin fet !
Dos: No me'n parlis
Un: I de lo altra ?
Tres: No ho puc dir
Dos: Per què ?
Un: Parla
Tres: Ho vaig prometre
Un: I això ?
Tres: És un secret
Dos: Amolla-l'hi
Tres: Al pròxim Portalet

BANDERES BLAVES. La Fundació Europea d'Educació Ambiental ha concedit la bandera blava a 55 platges del litoral balear i a 14 ports esportius. Els criteris per la concessió d'aquest distintiu tenen en compte els paràmetres següents: Qualitat de s'aigua, qualitat del litoral, Educació Ambiental i informació i Gestió de platges i seguretat.

A Capdepera s'han donades quatre banderes blaves;

- * Cala Agulla.
- * Son Moll.
- * Font de Sa Cala.
- * Cala Mesquida.

Dissortadament ha estat denegada a Canyamel que l'any passat comptà amb l'esmentada qualificació.

NOVA SENYALITZACIÓ. El Govern Balear ha realitzar una important inversió amb la senyalització de les carreteres illenques. Concretament a la carretera de Cala Rajada a Palma, s'han instal·lat un bon nombre de senyals de trànsit que unifiquen la informació, el tamany i la forma. És destacable que els rètuls estàn totalment i correctament normalitzats. Ja era hora !

EXPOSICIÓ. Des del dia 15 de Juny el pintor local

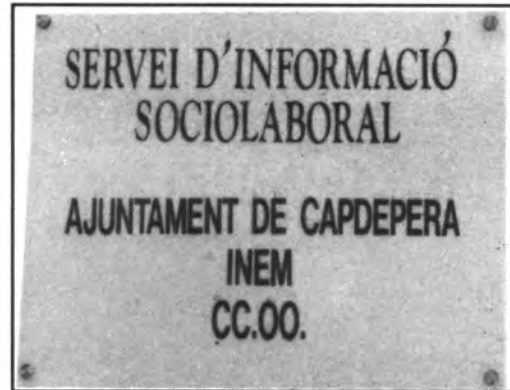
Colau Vives "Pota" exposa les seves darreres creacions, a la sala d'exposicions de la Llibreria Drac Màgic de Palma. El suggerent títol de l'exposició és "NAUFRAGIS".

En Colau ha canviat la tècnica emprada fins ara , i a la qual ens havien acostumat, deixant de banda els quadres de gran format i la pintura a l'oli. Ha passat a la tinta, paper vegetal i tamanys reduïts. Els resultats són magnífics.

OFICINA SOCIO-LABORAL. S'ha obert a Cala Rajada una oficina d'informació sòcio-laboral, gestionada pel sindicat Comissions Obreres i finançada per l'INEM . L'Ajuntament aporta el local.

La ubicació actual és a la primera planta del club S'Auba, damunt la biblioteca municipal. S'inaugurà oficialment el dia 25 de Juny.

Dins aquest aspecte, per iniciativa de l'Ajuntament de Capdepera, s'han convocat als batles dels municipis de la comarca del Llevant, amb representants sindicals i el delegat de l'INEM a Manacor, a una reunió per tractar la greu situació sòcio-laboral i el creixement de l'atur que hi ha a la zona.

PREMIS LITERARIS. Vall de Sóller 1993. Es convoquen la VII edició Val d'Or de poesia, la II edició del premi Joan Marquès Arbona de narració curta i la II edició del premi Pau Noguera (a) Sarol de gloses. S'han d'enviar els treballs abans de dia 31 de juliol a la llibreria Calabuix, del carrer de Sa LLuna ,5 (07100) de Sóller, Per a més informació telefonau al 630902.

D'altra banda l'Ajuntament de Montuïri convoca el II premi literari Sant Bartomeu de conte curt. Les obres s'han de presentar o enviar a l'Ajuntament, plaça Major,1 (07230 Montuïri) abans de dia 10 de Agost.

PREMIS LITERARIS
VALL DE SÓLLER 93

ESCARABATS. El dia 5, la plaça dels Pins de Cala Rajada, hi hagué una concentració de cotxes, es tractava del famós Volkswagen, conegut popularment com "escarabat".

Una trentena de vehicles del mateix model, però amb versions diferents, tots ells en un estat de conservació impecable. La concentració fou organitzada per l'associació d'amics dels escarabats de les Illes Balears, i comptà amb la col.laboració d'una coneguda discoteca de Cala Rajada.

NOU CONSELLER. El canvi de consellers en el Govern Balear ha fet que el nom de Joan Flaquer, vefí i regidor del PP a l'Ajuntament de Capdepera, sortís a les primeres planes dels diaris illencs, essent blanc de sesuts comentaris dels analistes polítics ciutadans, que no s'avenen al fet que aquest jove gabellí hagi estat nomenat conseller de Turisme.

Malgrat tot coincideixen en la seva inexperiència, joventut, etc.. nosaltres estam convençuts que superarà les dificultats - i moltes trobarà a un càrrec amb tanta responsabilitat - i farà bé la seva feina, capacitat en té per fer-ne. Enhorabona Joan!

INUNDACIONS. La conselleria d'Hisienda ens ha fet arribar una publicació on dona per acabat el programa d'ajudes per les torrentades dels anys 1989,90 i 91, amb un total de 10.000 milions de pessetes, destinades a indemnitzacions.

A Capdepera s'han invertit un total de 162 milions l'any 1989, res l'any 1990 i 17 l'any 1991. En total 179 milions, la majoria invertits en la millora dels torrents, camins i carreteres afectades per les pluges torrencials.

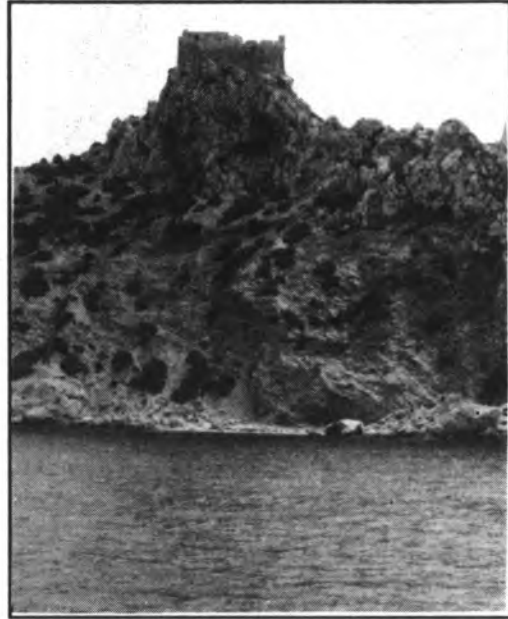
ESCOLES. Les classes han acabades als dos centres d'EGB del municipi, ara tots els nins/es preparen per passar l'estiu el millor possible.

Durant el mes de Juny, dia 8, els alumnes de 7è i 8è de S'Alzinar realitzaren una excursió a l'illa de Cabrera (Visitada setmanes més tard per un grupat d'adults), organitzada per l'ICONA que aporta monitors i la barca d'accés a l'illa.

D'Altra banda els preescolars de S'Auba anaren d'acampada al càmping de la Platja de Muro, activitat que fou una autèntica experiència pels menuts, que s'ho passaren d'allò més b'o.

Els altres al.lots/es d'ambdues escoles realitzaren distintes activitats lúdiques com excursions, anar en bici a la

platja, festes a les aules o "guerres d'aigua".

2 ANYS, s'han complit del pacte i govern municipal. La seva tasca, caracteritzada per una difícil gestió de la crisi i una greu mancança econòmica i de liquidesa, té clars i obscurs. La ràdio local CAPDEPERA RÀDIO i Antena -3 comarcal han efectuat interessants debats amb membres del govern municipal i de l'oposició. Cap Vermell, com a revista, intervingué al de la ràdio local, debat que no resultà gaire polèmic ja que només es presentà Toni Muntaner. Els altres partits del govern trobaren més interessant participar al de l'emissora privada.

ROCIO. El dia 13, diumenge, els andalusos de Capdepera celebraren el dia de la Verge del Rocio amb una festa, una ofrena floral i una romeria a Cala Agulla. L'event resultà deslluït, i és que voler empaltar festes alienes a la nostra cultura és una mala política dels qui regeixen aquest Centre Cultural.

La romeria del Rocio és un vertader espectacle de devoció, religiositat, folclor i expressió d'una rica cultura, digna del major respecte. A Cala Agulla semblà una ximple comèdia.

OBRES I SERVEIS. El Consell Insular de Mallorca en el seu Plà d'obres i serveis per la nostra comarca, inclou les següents actuacions a Capdepera:

- Pavimentació asfàltica del camí de Na Magas, amb una inversió estatal de 5.597.760 ptes i 2.399.040 municipal
- Pavimentació asfàltica del camí de Son Barbassa, amb una inversió estatal de 4.356.923 ptes i altra de 1.867.253 de l'Ajuntament.

A més dins l'apartat de cooperació tècnica, s'inclou la Pavimentació dels carrers del Matí (?) a Capdepera oberts sense aglomerat que ja es troba redactat.

BARÇA. Els seguidors de l'equip "culé" esclataren

d'alegria el dia 20 quan, simulant a l'any anterior, el reial Madrid perdia davant el Tenerife, i el Barça es proclamava campió de la Lliga a la regularitat 1992/93.

Pels carrers, els seguidors, desfilaren amb cotxes, pitades, banderes enlairades i, simulant la font de Canaletes, alguns es banyaren a la font-piscina de l'avinguda l'Agulla.

D'altra banda el reial Madrid guanyava la copa del rei, tampoc està malament com a premi de consolació.

El futbol encara aixeca passions.

ESCOLES MUNICIPALS. L'escola de música tancà el curs amb un concert del seus alumnes, a l'aula de música del C.P. S'Alzinar. La festa comptà amb la presència de molts de pares d'alumnes, que gaudiren de l'interpretació de diverses peces interpretades pels joves músics. Aprofitant l'ocasió es presentaren les VI Serenates d'Estiu.

Per a la seva part, l'escola Esportiva, amb presència dels monitors i el sr. batle, entregà a tots els joves que han participat, durant tot el curs escolar, a qualque curset o activitat d'esport escolar, un diploma. Després se'ls oferí un refresc.

HACIENDO EL PINO. El disc del conegut grup local ja és a la venda. "Jugando a ser mayor" és el títol d'aquest excel·lent treball, de llarga durada (LP), el qual després d'alguns contratemps ha sortit al mercat.

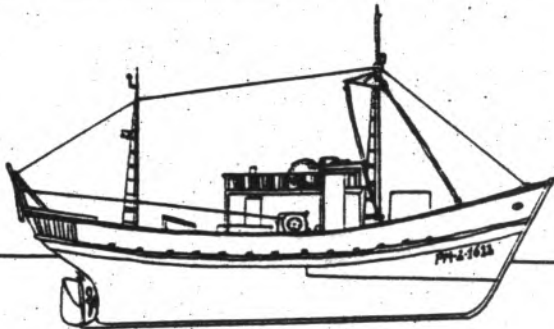
La festa de presentació està prevista pel dia 10 de juliol, al camp de futbol. Els componets del grup, que han autofinançat l'edició, confien - i noslatres també - vendre els 500 exemplars editats. Estimats lectors vos aconsellam l'adquisició, realment val la pena.

EXPOSICIÓ BENÈFICA. El pintor alemany resident a Cala Rajada, Michael Traeg, ha organitzat una exposició al local dels padrins del carrer Pizarro. Els beneficis de tots els quadres venuts d'aquesta mostra de 50 seran dedicats íntegrament a l'atenció dels nins malalts de càncer de l'Hospital de Son Dureta, canalitzats a través de l'Associació de pares de Nins Oncològics de Balears. Restarà oberta des del dia 10 al 17 de juliol de les 16.00 fins a les 21.00 hores.

HACIENDO EL PINO.
L.P. Jugando a ser mayor.

Ja és a la venda!

BATEIG DE LA MAR

per a nins i nines

Dissabte, 17 de Juliol
a les 10 del matí

Moll de Cala Rajada

Festes del Carme '93

Vos esperam!

EN COS DE CAMISA

Li Chi Lai, poeta de la dinastia Sung, va deixar dit que les tres coses més deplorables del món són veure a la joventut duita a perdre per una falsa educació, veure belles pintures degradades per l'admiració del vulgus i veure tudar el te a conseqüència d'una manipulació imperfecta.

No sabem com educar a la joventut, enguany és l'any Miró i la Coca Cola ha tret al mercat un beuratge de te imbevable.

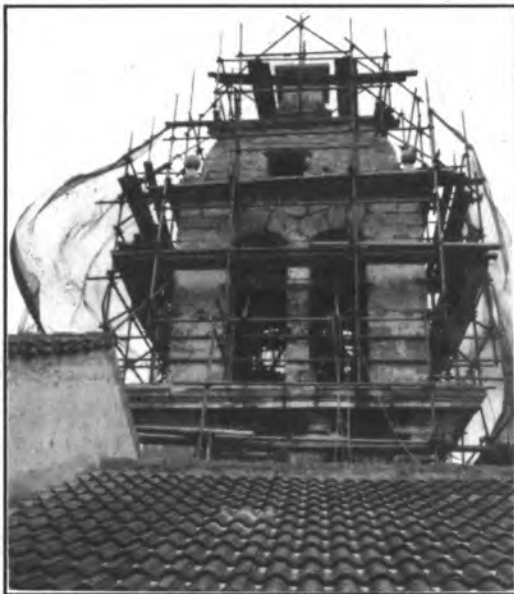
No admet discussió, no hem fet cas al poeta.

Avisos, noces i ... comunicats.

COMUNICAT de les PARRÒQUIES DE CAPDEPERA I CALA RAJADA. (resum) OBRES A LA CAPELLA DES CARREGADOR.

Abans de començar l'estiu s'han duit a terme unes obres a la capella des Carregador; concretament s'ha canviat tot l'enrajolat del pati de davant el temple (aixecat per les rels dels pins) i s'han reforçat i millorat la pareteta que l'envoltava ja que actualment s'empra com a seient durant les celebracions de la missa que ara es diu a defora.

Volem expressar la nostra gratitud a l'Ajuntament que ens ha cedit alguns homes de la grigada municipal, a un constructor que ha posat els materials per un valor de 30.000 ptes i a un empresari que ens ha regalat les rajoles. Gràcies a tots!

OBRES DEL CAMPANARI DE SANT BARTOMEU.

Han finalitzades les obres de restauració del campanari de la Parròquia de Capdepera. En números rodons el cost total ha estat de set milions de pessetes, malgrat quedin encara alguns petits pagaments pendents. Dins aquest preu estan inclosos també el muntatge, desmuntatge i lloguer dels andamiatges, i altres reparacions de l'edifici (tela asfàltica, substitució de rajoles i graons d'entrada a la casa rectoral), així mateix s'inclou la neteja de les campanes i pintura dels travessers que les sostenen.

D'altra banda cal dir que s'han rebut un milió i mig del CIM i del Bisbat, provinent del "cepillo" de l'església de la Sang de Palma.

Una pic liquidades les despeses del campanari queden deu milions que serviran de fons inicial per començar el gruix de les obres del temple, una vegada l'arquitecte hi hagi fet el projecte de restauració basat en l'estudi del moviment sofert al llarg de l'any pels 60 testimonis instal·lats al llarg i ample

de l'edifici parroquial.

L'arquitecte tindrà en compte l'informe damunt les humitats detectades al temple que, ara per ara, són objecte d'estudi pel Consell Superior d'investigacions Científiques, qui farà una anàlisi d'unes mostres preses de diferents llocs per determinar el seu origen al subsòl o l'exterior, tot necessitant temps i...doblers.

Des d'aquesta fulla volem agrair tant les aportacions fetes mitjançant les subscripcions com les que arriben directament per donatius.

Sembla que aviat, final de juny podria ésser, s'instal·larà el rellotge al campanari.

FEDERACIÓ de FUTBOL-SALA.

Aquest comunicat fa referència als actes violents ocorreguts al camp des Figueral, durant el partit de futbol-sala entre l'equip Costal de Capdepera i Los almendros de Palma. Vos reproduïm l'acta de resolució on s'aclaren els fets i o rigen dels incidents.

"Vistes quantes proves i testificacions existents en l'expedient de la referència, es refereix al expedient disciplinari Costa de Capdepera-Los Almendros (lliga de descens), aquest comitè considera:

a) Que amb motiu d'un encontre esportiu i al assenyalar falta l'arbitratge contra el C.D. Los Almendros, es produí una invasió del terreny de joc per part dels seguidors de l'esmentat club produint-se de forma violenta i agredint a jugadors de l'equip contrari, juntament amb jugadors del Club los Almendros, la qual cosa motivà la suspensió del partit essent necessària la presència de les Forces d'Ordre Públic.

b) Considerar que l'actuació dels jugadors amb dorsals n.º 1,5,9 i 13 del C.D. Los Almendros es produí de forma violenta i agressiva, amb actitud antiesportiva i decisiva en els fets molt greus que dugueren la suspensió del partit. Per tot el dit aquest comitè acorda: 1.- Donar per finalitzat el partit amb el resultat de 1-0 a favor del C.D. Costa de Capdepera, amb descompte de tres punts de la classificació general al C.D. Los Almendros, per les incidències d'invasió del terreny de joc.....

2.- Aixecar la sanció cautelar dels jugadors del C.D. Los Almendros, i imposar-les les següents sancions:

- M.G.G. (a l'acta està el nom complet), 2 anys d'inhabilitació i multa de 10.000 ptes.

- G.M.M, 1 any d'inhabilitació i multa de 10.000 ptes.

- L.M.M. 10 partits i multa de 5.000 ptes.

- J.R.G.R. 10 partits i multa de 5.000 ptes.

A tots ells per la seva conducta contrària al normal ordre esportiu i respecte debut a les persones...

3- AMONESTACIÓ i multa de 5.000 ptes al delegat del C. P. Costa de Capdepera per permetre la presència de persones no autoritzades al banc, així com no haver garantit l'ordre entre jugadors i públic en general"

Està signat pel comitè de competició. Sembla que una prova fonamental per arribar a aquest acord, del tot favorable a l'equip local, ha estat la gravació d'un vídeo fet per un aficionat local. Ha estat lamentable però, el Costa de Capdepera de futbito, manté la categoria. Enhorabona!

EL TEMPS...

EL NOSTRE TEMPS

per Joan Espiritusanto

Encara que en retràs comentarem, breument, el temps que tinguem el mes de maig.

Pel que fa a les pluges s'observen tres períodes diferents. El dia 1 caigueren 10 l/m², seguiren deu dies secs per tornar entrar en temps plujós el dia 11 i que durà fins el 19; el següent un període de bon temps i el 30 una pluja poc considerable, 1,4 l/m². En total 12 dies d'aigua amb un total de 33,4 l/m².

Les temperatures màximes oscilaren entre els 24° i el 36° del dia 27. Les mínimes entre els 10° i els 18°.

Amb el mes de juny hem entrat a l'estiu i, per tant, els fenòmens meteorològics han deixat d'existir pel que a precipitacions es refereix, passant a disfrutar del sol.

Dos dies de pluges que no han arribat a 1 l/m².

Quant a temperatures mínimes enregistrades es pot dir que fins el 18 de juny estigueren entre els 16° i 17°, augmentant, després, fins els 22° de fi de mes. Les màximes més baixes es corresponen als dies 4 i 5, amb 24°, i les més altes al dia 27, amb 38°. La mitja fou de 34°.

El dia 21, a les 9 hores 1 minut, començà l'estiu. És el dia més llarg de l'any, el sol ens il·luminà durant 15 hores, ja que sortí a les 4 hores 44 minuts i es va pondre a les 19 hores 48 minuts.

El dia 4 va tenir lloc un eclipse total de lluna que va ésser visible a Espanya.

Que passeu unes bones vacances, amics del temps, i fins la pròxima cita al mes de setembre.

LLEGINT CAP VERMELL

Festes del Carme, juliol 1993

Dia 9, divendres:

22,30 h. Veu llada de teatre a càrrec del GRUP ESCENIC ARTANENC, el qual representarà "LA PESTA", en el moll.

Dia 10, dissabte:

20'00 h. Pasacarreers amb els caparrois i la Banda de Música.

Sortida de la Plaça de l'Església.

22'00 h. Presentació del disc "Jugando a ser mayor" del grup local HACIENDO EL PINO. Grup convidat: NAT'N BLUES. Camp Municipal d'Esports.

Dia 11, diumenge:

11'00 h. Jocs aquàtics (pal ensabonat, etc.) i VIII TRAVESSIA DEL MOLL NEDANT.

17'00 h. Gran reunió hipica a l'hipòdrom "Es Cavaller" de Capdepera. Organitza la Societat Hipica Gabellina de Trot. Programes a part.

21'00 h. Pregó de festes a càrrec del Dr. ELOY ESPINAR, a l'Església Parroquial. Tot seguit, concert que ens oferirà la CORAL SALZINAR.

Dia 15, dijous:

22'00 h. Jardins de Sa Torre Cega. VI Serenates d'Estiu. Actuació de PERCUSSIONS DE BARCELONA. Organitza: Joventuts Musicals de Capdepera. Programes a part.

Dia 16, divendres:

9'00 h. Berenar dels mariners.

19'45 h. Sortida de la inatge de la Mare de Déu del Carme, des de l'Església Parroquial, acompanyada del C.C. Banda de Música de Capdepera i Banda de Cornetes i Tambors.

20'00 h. Missa del Carme, en el moll. Tot seguit, la tradicional PROCRESSÓ MARÍTIMA.

22'00 h. FOCS ARTIFICIALS, ifi defesta amb el C.C. BANDA DE MÚSICA DE CAPDEPERA.

Dia 17, dissabte:

11'00 h. BAPTISME DEL MAR, per a nins i nines d'EGB. (Sortida en barca). Han d'inscriure's prèviament a la Casa del Mar.

19'30 h. VI MITJA MARATHON DEL CARME. Programes a part.

21'30 h. SOPAR DELS MARINERS.

22'00 h. Berberna i entrega de premis de la Mitja Marathon. Actuació dels grups amb més "marxa": OASIS i ...

Dia 18, diumenge:

11'00 h. Partit de futbol XARXERS - BOVERS, el més aferrissat de la temporada.

21'00 h. A l'Església Parroquial, actuació de l'organista alemany HERIBERT BREUER. Organitza Joventuts Musicals. Programes a part.

Dia 24, dissabte:

6'00 h. CONCURS DE PESCA AMB VOLANTÍ. Organitza l'associació esportiva Cap de Llevant. Inscripcions al Club Nàutic, Bar Marítim, Casa del Mar i Biel Torres (telèfon 563927). Programes a part.

EXPOSICIONS

Dia 17, dissabte.

Durant tot el dia, en el moll, mostra de cartells realitzats per alumnes dels centres escolars de Capdepera i Cala Rajada. Tema: PREVENCIÓ DE LES DROGUES.

De dia 10 a dia 17.

de 16'00 a 21'00 h. A la Llar dels Padrius de Cala Rajada (carrer Pizarro), exposició d'obres del pintor MICHAEL TRAEFG, a benefici de l'Associació de Pares de Nins Oncològics de Balears (ASPANOB).

De dia 10 a dia 16.

de 19'00 a 22'00 h. Tómbola de la CONFRARIA DEL SANT CRIST DELS PESCADORS, en el moll.

De dia 10 a dia 18.

de 19'00 a 22'00 h. ACCIÓ PEL TERCER MÓN, exposició d'artesanía en el Saló Parroquial.

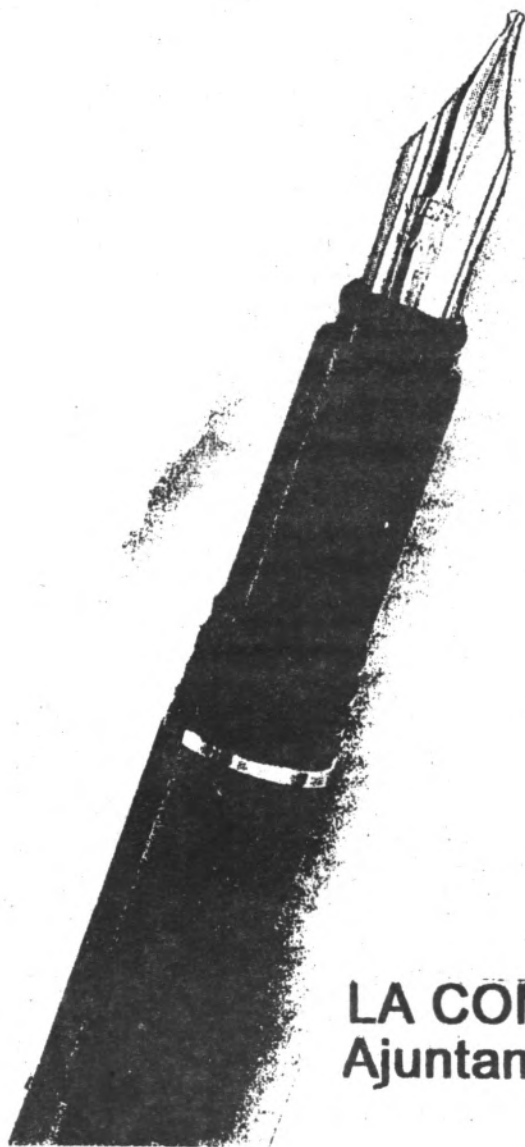

Festes de Sant Roc i Sant Bartomeu 1993

IER CONCURS DE NARRACIONS CURTES.

L'ajuntament de Capdepera, amb motiu de les festes de Sant Roc i Sant Bartomeu i per a incentivar l'afició local, convoca el primer concurs literari de **NARRACIONS CURTES**.

Les bases del certamen seran les següents:

- ♦ Obert a totes les edats.
- ♦ El tema de les narracions serà lliure.
- ♦ Els originals hauran d'estar escrits a màquina, en paper de tamany foli per una cara i a doble espai. Tendran una extensió màxima de 15 pàgines.
- ♦ Els treballs aniran només identificats amb el títol. Es presentarà un sobre tancat, referenciat amb el mateix títol, on constaran les dades del concursant: nom, llinatges, telèfon de contacte i domicili (si cal).
- ♦ Els relats s'hauran d'entregar a l'apartat d'informació de l'Ajuntament de Capdepera **ABANS DEL DIA 31 DE JULIOL** d'enguany.
- ♦ El jurat estarà constituït per les següents persones: Catalina Fuster, Colau Vives, Pep Terrassa, Miquel Ferragut, Daniel Bosch, Magdalena Melis i Joan "Rai".
- ♦ El veredict del jurat es farà públic el dia 21 d'Agost.
- ♦ El primer premi no podrà compartir-se ni ésser declarat desert i tindrà una dotació de 30.000 pts. Es concedirà també un accèssit de 10.000 pts. i un premi especial. Els treballs seleccionats es publicaran a la revista local "CAP VERMELL".
- ♦ Els originals podran ser retirats pels seus autors a partir del 25 d'agost en el mateix lloc de presentació.
- ♦ Els premis s'entregaran el darrer dia de festes, a la cerimònia que tindrà lloc al parc de les escoles de S'Alzinar després dels focs artificials de Sant Bartomeu.

LA COMISSIÓ DE FESTES
Ajuntament de Capdepera.

Uns mots pel pi de S'Horta

Arbre d'autèntica bellesa, robust i esvelt; prou conegut per la majoria de nadius; crescut vora l'encreuament que enllaça el camí de Na Ferrera amb el de Benifela i establits de Son Jaumell, i el camí que davalla per ca'n Ronsero, Na Roca i segueix cap a ca'n Patilla i Cala Rajada. Abans era un pi solitari i ha estat sempre un punt de topada per molts de vianants que havien de passar per aquell indret, sempre prenien el mateix punt de referència: ens trobarem vora el pi de S'Horta.

Pens que la seva existència, tot i no esser encara molt vell, abraça un temps en el qual la civilització, la nostra civilització, ha canviat de cap a peus, s'ha passat de la tracció animal a la mecanitzada, del llum d'oli al fluorescent, del pa fet per a tota la setmana al pa fet a l'hora. El pi és com una baula que vincula un passat d'austeritat i sacrifici amb un present poc sacrificat i molt consumiste.

Passant vora aquest arbre he recordat quan encara era un pi jove i jo era un nin petit que anava a fer el pa amb caritat amb els mestres i nins de l'escola a Cala Agulla, o també el dia de l'Angel que hi anava amb la meva família en carro, juntament amb els veïnats que passaven la vetllada a la mateixa vetllaria. Ja llavors l'admirava quan passava pel seu costat.

Es una llàstima que aquest arbre tan abrinat, que coneix la vida dura, xuclant les seves arrels dins uns terrenys gravosos i poc llacorats, que ha lluitat amb els vents i les tempestes milers de vegades, amb el salobre de la mar, amb la sed i el sol ofegador de l'estiu i sempre n'ha sortit guanyador, l'home sovint li hagi fèet ferides: al peu de la soca, a mitjan tronc on hi han clavats uns indicadors. A mi no m'agraden aquests fets perquè són un mal exemple i perquè pens que l'arbre és patrimoni de tots i està lligat a la història del poble, com també hi estan els gegantins pins de Ses Vegues de Cala Agulla i els de Sa Gola o les poques oliveres mil·lenàries que ens queden; tots aquests arbres són mereixedors de la nostra estima i respecte.

Una nit farcida de tempesta
arran del creuer sentia,
dins la foscor, remor de branques
i tot semblava que s'estremia.

Allà, com guerrer de pitera forta,
lluitant contra vents amb força
es veia, sempre ufana i dreta,
l'esvelta silueta del pi de S'Horta.

Arbre formós de grata recordança,
sobre t'escorça el meu nom gravaré
i de la teva ombra la frescor fruité.
Ail Quan t'evoc d'altre temps sent anyorança.

Miquel Lliteres

LA DARRERA ORACIÓ.

A cops de compressor s'ha esvorancat la darrera esperança.
L'última esperança...

Al principi t'esperava, amic. De debò que t'esperava.

Com s'espera l'alba una nit d'insomni.

Com espera el gener l'ametler frotit.

T'esperava. Ingènuament t'esperava.

Candorós.

Innocent, volia creure en el miracle d'una nova redempció.

Volia creure, vull creure, que en vendries a guarir les costres humanes.

Que vendries, altra volta, a buidar el temple dels mercaders.

Que pels camins de l'oratge ens portaries els teus odres plens de tendresa.

De debò que t'esperava.

Des de l'esperança.

Des de l'alegria i la seguretat.

Des de l'amor.

Però et torbes. I la màquina compresora ja té oberts els nous pams de fossa.

I els tres cadàvers a punt d'enterrar.

Tres.

Són tres. Com les filles de la cançó.

Els tres que configuren un poble: Identitat, llengua i paisatge.

T'esperava.

I em grat endins per esbrinar si t'esper encara.

Puntura sí.

Però des de la impotència i la inutilitat.

Des del desesper.

Des de l'angoixa i el dolor.

Des del fàstic.

Des de la pena d'ésser un més dins les històries podrides de la condició humana.

Una condició humana egoista, cobdiciosa, putrefacta...

Des de la vergonya.

Des del cansament de gratar sobre l'or brillant de l'especulació i trobar-me amb el llautó macilent de les virtuts trepitjades:

Filantropia.

Altruïme.

Ètica.

Solidaritat.

Ecologia.

Humanisme...

Cendres que es tornen lleixivada sota l'empremta de tots els egoïsmes.

I de totes les frisseres.

I de tots els interessos.

Hi ha un neguit esquizofrènic per comptar milions.

A compàs de dos per quatre.

Amb música psicodèlica.

Al.lucinògena.

Obsessiva.

Psicopàtica.

És la dansa esguerrada de l'enveja.

És el ball, tanmateix contradictori, de construir destruint.

O de destruir construint

És el ball de les pessetes dins el capell de tots els Pep Gonella.

Sí, amic, t'esperava.

En tenia la seguretat de la teva arribada, tot escampant murta i romaní, amb olor de festa.

Però els somnis s'han acabat.

Ha quedat sense paraules el Sermó de les Benaventurances.

Ja no hi ha oliveres al puig.

Ni hi ha pins a la muntanya.

Dins cada cor s'hi ha plantat un Herodes.

Dins cada calana una claveguera.

I un bosc de grues gegantines, talment sacerdots d'un déu apocalíptic, escampen llur benedicció de ciment per tot arreu.

I la màquina excavadora, el martell compressor, el tractor-pala, la serra mecànica i el borinot rompen l'alba silent amb els seus rossos funerals.

És el ritual, la cerimònia del culte al déu de la destrucció i de la mort.

És l'esquizofrènia dels doblers.

T'esperava, amic. De debò.

Esperava que vendries a salvar el darrer rossinyol.

El darrer pi.

El darrer peix.

El darrer penyal.

I que sobre el sepulcre dels valors i les virtuts perdudes tornaries a cridar:

"Llàtzer, aixeca't i camina!"

T'esperava quan l'esperança era un horitzó de claretats.

Quan només eren set els pecats capitals.

Quan el paisatge era un bé de tots.

Quan a cada revolt del camí hi havia una penyora del teu amor.

Quan el mar no era patrimoni d'uns pocs.

Quan els ulls podien omplir-se de llunyanies.

Quan el bosc era font de vida.

Quan la natura no era mercaderia per vendre.

Quan el ca que no lladra, la pedra rodona i el drac de set caps eren solament personatges de rondalla.

Quan se vivia d'abrassades i no de rebuigs.

Quan la Balanguera encara filava.

Quan els carrer eren carrer i no carreteres.

Quan els llums eren dèbils, però encesos.

Quan les aigua corria per les cunetes.

Quan l'home era home i la fera era fera, i no tot el contrari.

Quan...

Què imports ja quan, amic?

A cops de compressor s'ha esvorancat l'última esperança.

La darrera esperança.

Joan Rai.

S'ARRÒS DE PAUMER

Per Sebastià Ferrer

Sabíeu que dins sa cuina popular mallorquina hi ha un plat molt saborós que és originari de Capdepera ?, noltros sabem quan el feren per primera vegada, on el feren i quins personatges foren es que el varen fer naixer.

Tots sabem que durant molts d'anys Capdepera va esser una potència en s'artesanía de s'obra de pauma, tant en obra fina per a s'exportació com per s'obra gruixada per ús domèstic i ses feines d'es camp a ses Balears, Catalunya i es País Valencià, per sortir, després, cap es sud de França.

S'obra de pauma va esser una de ses moltes coses que mos ensenyaren es moros durant es cents d'anys que varen ocupar i viure a Mallorca i, que després de sa Conquesta de Mallorca pel Rei Jaume I es Conqueridor en varen quedar molts a viure amb noltros.

Aquesta d'aprofitar ses paumes d'es nostros garballons, que en aquest cap d'illa en tenim en abundància, per fer ses senalles i cofes que necessitavem per sa feina en es camp, tant grosses com petites, senalletes de tota casta p'es servici domèstic, estores per tenir a dins ses cases, sarrions per arreplegar ses agradaures, beaces i albardans per transportar tot lo que podia dur una bèstia, bressols que feien de llit an ets infants, tota casta de cordes des de ses més primes de dos brins a ses més gruixades i entorcillades per resistir forces i pesos descomunals.

En es segle passat, aquesta obra de pauma va sortir de Capdepera, va travessar es Pou d'es Camí i se començà a comercialitzar per dins Mallorca. Fins a principis d'es segle passat només arrabassaven ses paumes de prop d'es poble i ses més a prop de ses possessions.

Però a partir de mitjan segle, quan a Capdepera es dedicaren en cos i ànima a fer obra de pauma a voler, per fer front a sa demanda que hi havia, perquè tots es pobles de Mallorca tornaven grans i començaven a conèixer ses varietats de cistelles que feien a Capdepera, hi havia temporades que no en feien a bastament.

Totes ses dones que no anaven a fer feina a fora vila, es vells, es malalts que podien i tots es nins i nines fins a s'edat de fer feina, tothom va aprendre a fer obra de pauma. Uns, es més joves, esbrinaven paumes, ets homes feine corda i passaven anses, es més vells feien llatra i ses dones cosien ses peces que serien ses senalles, ses cofes, ses senalletes i tota sa gama d'obra de pauma que s'anava afegint de cada dia.

Ara, no només obraven ses peces que necessitaven a ca seva, sinó que començaren a apareixer es traginers per controlar sa classe d'obra que s'havia de fer per després vendre-la a tots es mercats de Mallorca. Indiscutiblement això anava lligat amb sa recollida de sa pauma.

Sa recollida, des d'es principi que se començà a comercialitzar, es va fer en es mes de juliol. Abans s'arrabassaven ses paumes quan s'havien de menester, tant si era estiu com hivern i no tenia gens d'importància si ses senalles, cofes o coves eren blanques o d'un verd obscur.

Ets homes que arrabassaven cada any ses paumes s'anomenaven *paumers*. D'aquests, cada any n'hi havia més, fins en es punt que tota sa serra de Sos Sastres fins a Sa Mesquida, tot Son Jaumell i un tros de S'Heretat ja estava repartit a trossos que rebien es nom de *Barqueres de paumes*. Aquestes, de tot d'una tenien unes cinc quarterades, però tant com ses famílies anaven fent més obra, també havien de menester més feixos de paumes. Així, des de S'Heretat fins en es Cap Vermell i des de Ca'n Climentó i es Coll d'Os fins en es Far i es Pelats es va repartir en barqueres, unes de més grosses i altres de més petites, segons ses necessitats de cada família.

En es final d'es segle passat ses barqueres de Capdepera ja no bastaren per subministrar ses paumes que s'havien de menester per atendre sa demanda de cistelles.

Fins i tot, a ses possessions que s'establien, es nous propietaris quan treien sa muntanya per convertir-la en conreu, deixaven tots es garballons igual que estojar un tresor: encara avui per dins s'Heretat o Son Jaumell veim aquests garballons envoltats de blat, ordi o faveres, aquests sembrats envoltats es garballons igual que es vassalls envoltaven i adoraven es seu Rei.

Durant es segle passat es paumers, p'es mes de juliol, que era s'escollit per arrabassar i blanquejar ses paumes, partien a punta d'auga en sa bèstia, pa i sarró i se n'anaven tot lo dia a sa barquera que tenien llogada.

Es que tenien bèstia se l'enduien i es vespre tornaven amb ses beaces carregades de paumes que es mateix vespre estenien en es corral de ca seva o a sa finca de més prop.

Així ho feren durant més de cent anys.

Però a lo darrer d'es segle passat i a principis d'aquest, ses barqueres no bastaren i no va quedar més eme que anar a cercar-ne més alluny i va esser quan trabucaren ses Mesquides i sa tiraren per dins Ses

Duaies, Sa Cova, Albarca, Es Verger, sa Creu Vella, Es Racó, Son Canals, Sa Curia Vella, Son Morey, Morell, Betlem i, allà on fos que hi hagués garballons, es paumers de Capdepera acaparaven tot lo que tenien en es seu abast.

Així i tot, ses paumes no bastaven i es traginers més potents de Capdepera hagueren d'anar a sa Península a cercar matèria prima per poder donar abastament a sa demanda d'obra de pauma.

En Sebastià Maleter, de Na Francinaina Climenta, que vivia dins es Castell a finals d'es segle passat, arrabassava paumes a dins Sa Mesquida de Baix i, com que no tenia bèstia va fer una barraca per romandre es vespres a sa barquera i no haver de passar es camí cada dia i així poder arrabassar més paumes.

De tot d'una se'n duia menjar per dos o tres dies, però s'any que vengué davant se'n va dur per tota sa setmana, i tot va esser perquè no tenia doblers per comprar una bèstia i un carro.

Es segon any que va fer es ranxo a Sa Mesquida de Baix, on hi tenia sa barraca i es fogons i on arrabassava paumes, va arribar fins dins sa platja de Cala Torta. Es migdia, per esquivar es sol, era quan aprofitava per fer-se un plat de calent (aguiat), que quasi sempre eren fideus fets per sa seva dona, Na Francinaina Climenta, que els feia amb so capolador de ses matances i sa llosa de sa sobrassada i els estenia, penjant, damunt una canya aguantada per dues cadires fins que havien secat.

A més d'es fideus, se'n duia dues grapades de arròs i tenia per variar i no haver de menjar cada dia lo mateix. Es vespres sopava de trampó, però a partir d'es dimecres ho feia de sopes escaldades perquè es pa ja obria ses barres. En arribar es dijous ses tomaticues quasi no servien per fer trampó, tot era suc i pell,

i lo mateix li passava amb lo demés, d'es camaïot o bisbe només quedava un tros de pell ranci, de sa bufeta només quedava sa que estava aferrada a sa pell mig negrosa o per dins una tavella de sa pultru.

De totes aquestes sobres en Sebastià Maleter va començar a fer un arròs especial que s'adaptava a ses circumstàncies, i així, abans d'anar-se'n a sa guerra de Puerto Rico, va néixer s'arròs de paumer.

En Sebastià, mentres arrabassava paumes, quan trobava una caragola aferrada a un ventall, l'agafava i la guardava dins sa taleca i les estorjava per a s'arròs d'es divendres. Aquest era s'únic dia que feia arròs per aprofitar tot lo que s'havia de tudar i així no tirava res.

Es divendres, quan posava s'olla en es foc, agafava mitja ceba i la tancava dins s'olla per començar es sofrit, on ja hi havia posat mitja cullerada de saïm que començava a fondre's en es cul de s'olla. Si li havien quedat un parell de mongetins rugats també els hi trossejava. Pelava dues patates i trossejades també les hi posava, quan feia una estona que sofregia agafava aquelles dues o tres tomaticues grosses molt madures i que no servien per fer trampó, les pelava, les trossejava i feia un sofrit molt gros.

Abans de posar s'aigua en es sofrit hi posava ses caragoles, sa pell d'es camaïot ranci i sa sobrassada esfórmigada. amb sa pell, que tot ajuda a donar gust.

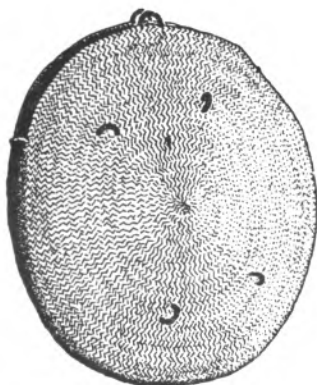

Amb tot allò feia una ollada d'un arròs vermell que feia mengera, i així va néixer s'arròs de paumer, que en Sebastià popularitzà a sa vinguda de sa guerra, que va esser quan va anar a arrabassar paumes més lluny, per dins Sa Cova, perquè mentre feia sa guerra li prengueren sa barquera, i va esser a Sa Cova quan se va fer es primer ranxo permanent de paumers.

Allà, uns anys després, hi anaren compareguent altres paumers, fent-hi, també, sa barraca i es fogons; d'aquesta manera es ranxo tornava gros i ells amb ells s'anaven fent companyia. Es primer paumer que va acompanyar en Sebastià Maleter, en aquest ranxo tan lluny de remeis, va esser es seu cunyat, en Joan Papa d'es carrer de Sa Font.

Aquest ranxo durant molts d'anys va esser s'emblema de molts de paumers que uns anys després hagueren de passar, encara, més lluny i sa tiraren per dins Albarca i es Verger. En Tomeu Moma de Na Maria Niva, que arrabassava paumes dins s'Erboceret, en Biel Barraca de Na Margalida Fava que les arrabassava en es Balcons i molts d'altres paumers, es dissabte, després d'haver dinat, i per pujar tots plegats cap en es poble, es trobaven en es ranxo d'es Malater i degut a aquest costum va quedar batiat en so topònim d'es Pi d'es Maleter.

Actualment, encara per molts de pescadors de canya, excursionistes i esclatassanquers, es Pi d'es Maleter és un punt d'encontre. Davall aquest pí d'es Malater és on es va fer popular s'arròs de paumer, que abans de sa guerra de Cuba i Puerto Rico ja havia nascut a dins sa Mesquida. □Sebastià Ferrer "Es Malater".

JOAN FLAQUER

Conseller de Turisme

Quan coneguérem la notícia de que en Joan Flaquer havia estat nomenat Conseller de Turisme pensàrem que aquesta exclusiva havia d'esser nostra i hem de dir que en Joan es brindà perquè pogués ser així, fins i tot ens sembla que li fa il·lusió sortir a Cap Vermell, més encara que sortir a planes de més tirada i influents, i és que en Joan se sent molt gabel·li.

Crèiem que al lector, tant o més que les qüestions turístiques, li pot interessar conèixer altres aspectes d'en Joan, al menys aquells que guarden relació, d'alguna manera, amb la política.

La teva carrera política és meteòrica, explica'n's d'on neix la teva vocació pública i digues-nos quines són les teves conviccions i ideals que pregones.

La vocació política neix d'una manera un poc repentina, ara fa dos anys, quan les eleccions municipals, a Joan Llull se li encomanà que re-organitzàs una mica el partit a nivell local i la curolla seva era cercar gent jove i connectà amb mi. Al principi no estava massa convençut, això s'ha de dir així; després, una vegada vists els avantatges que es podien prestar al poble, vaig decidir integrar-me a la candidatura, primer com a independent i després, al cap d'un mes vaig, decidir d'afiliar-me al partit, una decisió completament lliure i voluntària perquè vaig considerar que el partit funcionava bé i era una manera de demostrar una preocupació, no només municipal, sinó també de caire més general, precisament la democràcia és això, implicar-se, i el lloc oportú en aquest cas són els partits polítics.

La veritat és que l'experiència és molt breu, perquè han transcorregut tan sols dos anys des que som regidor. Fa dos mesos el President Cañelles em va suggerir la possibilitat d'anar de suplent a la candidatura al Senat, vaig acceptar i vaig fer una campanya bastant intensa ajudant a transmetre el missatge que el partit volia enviar a la gent i, immediatament acabada la campanya, el President va tenir una conversa amb mi bastant llarga i densa i me va convidar, si es pot dir així, a formar part del Govern una vegada decidís fer la remodelació que ara ha tingut lloc.

Crec que és important el meu pas per la Universitat que et dona una perspectiva i una visió privilegiada, el fet d'esser universitari, que em sent abans que polític, crec que m'ha ajudat bastant en aquesta carrera meteòrica.

Me consider primer universitari que polític i el que més m'ha va costar, a l'hora d'acceptar el càrrec va esser la meva situació a la Universitat, haver de deixar les classes. Intentaré alguns horabaixes continuar amb un petit grup d'alumnes. Tenc ben clar que la meva situació en la política és eventual.

Les conviccions són les d'una persona lliberal, jo crec que s'ha de deixar fer als agents que actuen dins la societat, els empresaris, els treballadors. L'Estat només ha d'intervenir en els sectors que reclamen la seva atenció en el cas que les empreses no hi puguin actuar perquè són deficitaris o no rendibles i, únicament en aquests sectors, segons el meu concepte, l'Estat ha d'intervenir per evitar abusos i situacions injustes.

Me sent bastant democràtic en el sentit de que m'agrada escoltar la gent i respectar el que pensen, però també m'agrada que se'm respectin les meves conviccions i idees.

Ja sé, encara que de cada vegada menys, que a vegades estranya que el jovent opti per opcions de centredreta perquè fins fa relativament pocs anys el què es duia dins el jovent eren tendències, no vull dir d'esquerres, però sí progressistes. Jo crec que avui en dia les distincions entre dreta-esquerra o conservadors-progressistes no estan molt clares i pens que des d'un partit com el nostre es pot fer política progressista.

El que t'oferissin encapçalar la Conselleria, com te va impactar ?

Fonamentalment foren dues impressions. Primer de tot sorpresa perquè passar de regidor a l'oposició, i duguent dos anys tan sols d'afiliat al partit, pegar el bot fins a formar part del Govern és, de veritat, una sorpresa.

Després vaig pensar dues coses. Per un costat estava content de la confiança que el President depositava en mi, sobretot essent la Conselleria de Turisme una de les més conflictives i en què més pressions hi pot haver. Crec que el President, en elegir una persona que coneix de només fa dos anys i de manera més intensa des de fa dos mesos, demostra una gran confiança cap a la persona a qui ofereix el càrrec. I, sobretot, també, reconèixer el sentiment de inquietut, que la montanya és grossa, que el sector travessa moments difícils; però el que no faltará mai, vaig pensar tot seguit, és entrega a la feina, il·lusió i ànims i ganes de fer-ho ben fet.

El dia que vaig entrar a la Conselleria, les primeres paraules que els vaig dir varen esser que tot això era una eventualitat, que així com havia entrat, demà podia sortir i, que el que més m'agradaria és que quedàs el record d'en Joan Flaquer abans que el d'un Conseller o polític. El record d'una persona és el que vull deixar.

Sentint-lo parlar un es va creant la convicció de que en Joan és molt familiar, molt amic dels seus amics, d'enemics no creiem que en tingui. En tot cas, amb la que li ha tocat, algú s'encarregarà de desitjar-li mal d'ull. De quina manera creus que afectarà el nomenament la teva vida diària, quotidiana?

Disposes cada pic de menys temps, això va en perjudici de la família, que jo valor bastant, com dels amics, cosa que també em sap bastant de greu. Però, per altra banda, tens la satisfacció de veure que ocupes un càrrec, del que es veritat que exigeix una gran responsabilitat i tothom et mira; però des del qual es poden fer coses, pots dur a terme les idees que tens sobre determinats assumptes.

Serà una mica difícil continuar amb la mateixa vida que fins ara, en la mesura de lo possible procuraré continuar essent la persona d'abans, encara que no podré participar en l'equip de bàsquet, però sempre que pugui aniré als entrenaments i a veure'ls jugar. També som membre de la Coral s'Alzinar i ja he parlat amb el president de que en aquest moment estic en una situació d'excedència temporal, i és que si no es pot dur un ritme normal d'assaigs no es pot anar als concerts, entre altres coses perquè té un nivell bastant alt, és una de les millors de Mallorca.

El que és evident és que intentaré mantenir el contacte i, en deixar el càrrec, que és eventual, m'agradaria molt tornar a la Coral i al bàsquet.

Sobre la remodelació del Govern circulen dues teories. Una, la oficial, beneïda per l'ortodòxia, parla que hi ha d'haver una regeneració de la vida política, que s'ha de començar a pensar en les Balears del 2.000 i que això passa irreversiblement, per la incorporació de la joventut a tasques de responsabilitat. L'altra, explica la remodelació tot dient que el President s'ha espolsat de damunt els qui el podien molestar i s'ha envoltat de gent disposta a dir-li amén. Una re-edició de l'antiga companyia La Voz de su Amo, vaja.

No ens queda més remei que parlar de turisme. No de bades entrevistam al nou Conseller del ram. No creiem que sigui el moment més oportú per aprofundir en cadescun dels problemes que el sector té plantejats, però si que tenim el dret a conèixer la visió general que del turisme té el nou Conseller.

És veritat que circulen aquestes dues opinions. Jo, l'únic que puc dir és que les primeres impressions que he tingut apunten cap a la primera opció. En els contactes, pràcticament diaris, amb el President, ha quedat ben clar que existeix una total i absoluta llibertat per part meua a l'hora de dur endavant la Conselleria, tant a nivell d'organigrama com per solucionar els temes que queden pendents, com són el turisme familiar, el Poot, la normativa de protecció al turista com a consumidor. S'ha de matisar que un Govern, i això és lògic, és una acció conjunta i no pot tirar cadescun dels seus membres pel seu vent, ha de donar la sensació d'homogeneïtat, de cohesió i de que actua amb unitat de criteri. A més, jo no crec que sia dolent que el President, de qualsevol govern, marqui una línia, precisament per això és President. El que està clar és que dins el marge possible els Consellers tenim bastanta llibertat d'actuació.

Podríem parlar primer de la situació actual i després sobre les iniciatives que m'agradaria dur a terme.

És evident que hi ha un desequilibri entre oferta i demanda, hi ha massa llits per la demanda que existeix. I ens hem de conscienciar que tenim un producte que difícilment es troba a cap altra lloc; les condicions climatològiques, les platges, no les trobam a cap altra lloc d'Europa, a més no hi ha cap municipi costaner que no tengui estació depuradora d'aigües residuals, això ens permet oferir una qualitat d'aigües excepcional. Si hi afegim que el Govern, amb els Ajuntaments i les aportacions dels ciutadans, ha invertit 14 mil milions de pessetes en millores d'infraestructures turístiques, tot això ha de fer que creguem en el producte. I el problema, torn a lo d'abans, és que hi ha massa oferta i haurà d'esser el mercat el que vagi seleccionant.

S'ha transformar la idea de que s'ha d'omplir a qualsevol preu. Per què s'omple a preus baixos? Bàsicament, des del meu punt de vista, per tres raons. En primer lloc perquè hi ha establiments ja amortitzats que cobrint caixa i despeses ordinàries ja se donen per satisfets. En segon lloc hi ha qui pensa que omplint a baix preu augmentarà els ingressos complementaris i és un pensament erroni perquè aquest turista és el que no deixa un duro a la caixa del bar. I, en tercer lloc, i és el més problemàtic, és el no voler reconèixer que travesam una situació dolenta i ningú vol tenir places buides i es va a omplir costi el que costi.

Crec que aquests són els motius que duen el mercat a baix i que els tour-operators, com que hi ha un excés d'oferta, se n'aprofitin.

Aquesta és, molt per damunt, la situació. Quines són les actuacions que nosaltres volem fer des de la Conselleria? Fonamentalmet quatre.

El decret Cladera provoca, no sabem si intencionadament o no, depèn que hagin llegit el Lipsey o no, un boom de places. L'excés d'oferta el causà, en part, l'administració.

fins aquí l'agradable conversa amb Joan Flaquer al qui desitjam molts d'encerts. Tanmateix els seus èxits seran els nostres beneficis.

En primer lloc seguir incidint en l'ordenació del sector, a través del Poot, apostant sempre cap a un turisme de qualitat. En segon lloc promoció del turisme, la Conselleria s'ha d'esforçar al màxim per vendre aquest producte tan bo que tenim; a través d'ibatour destinam 840 milions de pessetes a promoció. Després la formació professional; l'any vinent obrirem l'escola d'hostaleria que costa dos mil milions de pessetes i que podrà albergar 500 alumnes i 200 directius. A part de l'escola de Lausana, que és l'estrella dins les escoles del món, confiam que la nostra sia la més reconeguda a nivell internacional. El quart punt, que és bàsic, és l'educacional, falta mentalitzar a la gent, als nins, des de petits, a coses tan evidents com són la neteja, el tracte amb el turista, el respecte a la naturalesa, etc.

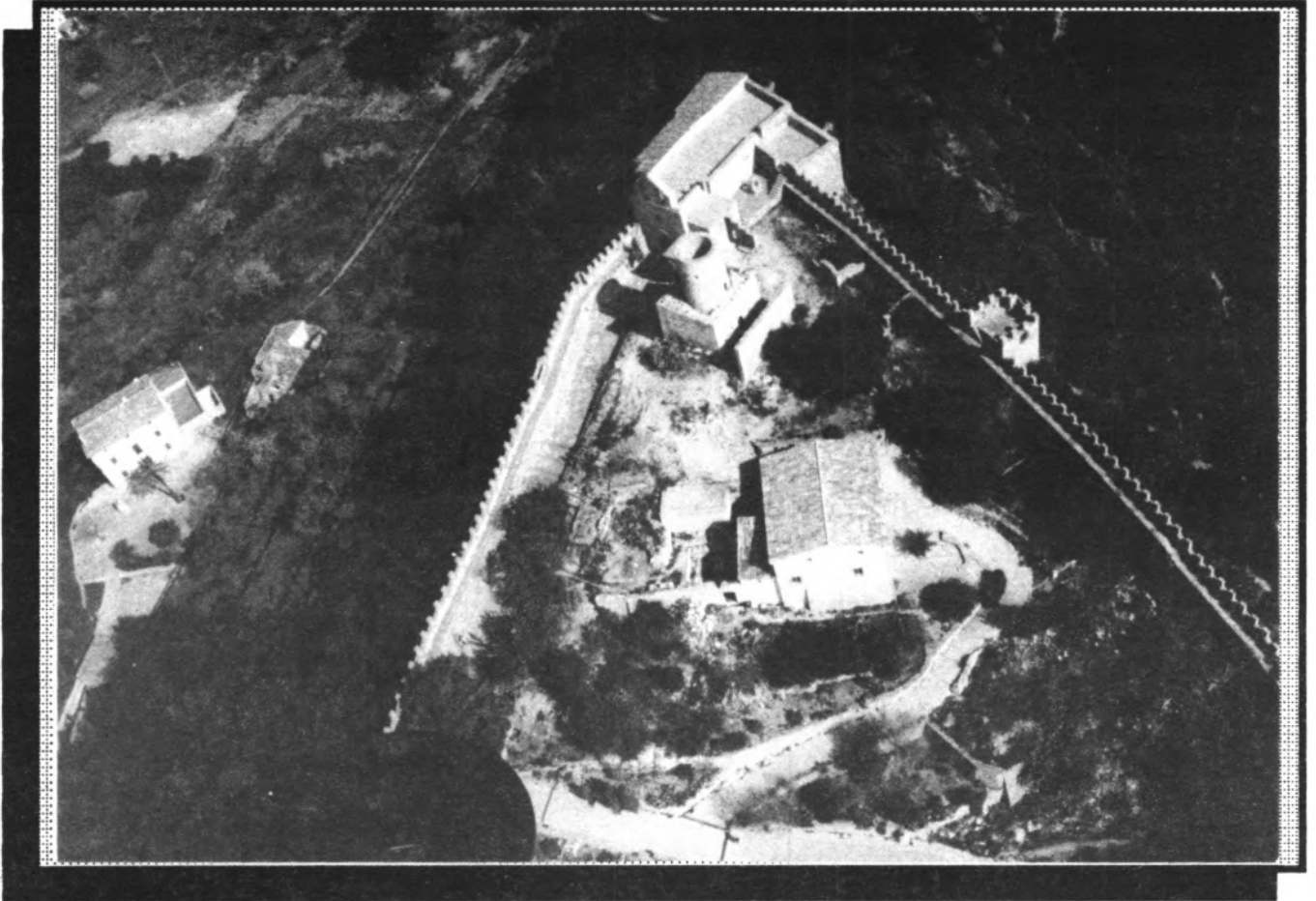
La feina més important que pot fer el Conseller, pel que fa a la relació amb els tour-operadors, jo la tinc molt clara, i és bastant evident. L'hoteler no pot negociar en pla dur, fent de ca de bou amb el tour-operator, és impossible. L'única que pot fer de dolent és la Conselleria de Turisme i és el que vull fer com a Conseller, intentar marcar un poc la pauta, i si algú ha de passar per dolent en defensa del sector tinc ben assumit que aquest he de ser jo.

En el primer decret Cladera, no se per quins motius, es produïren filtracions que provocaren un allau de llicències d'obres de les quals encara n'hi ha que estan pendents. Per ventura això va ésser una de les equivocacions d'aquest decret. Aquí hem parat bastant el número de places, per exemple amb el decret se'n crearen al voltant de 80.000 places, però a les Canàries s'encrearen, al mateix període, més de 120.000. El que hem de fer és mirar cap endavant i s'ha d'apostar per la qualitat.

M'agradaria fer veure als empresaris que tenen un producte de qualitat, una climatologia única, una qualitat d'aigües excepcional, de 167 mostres, 162 han resultat excel·lents i les cinc restants aptes. En quant a depuració d'aigües hem complit les directrius comunitàries de l'any 2.005. Per tant s'ha de creure en aquest producte, a més quan els hotelers han invertit en modernitzar els establiments i les intitucions públiques han invertit en infraestructures. El que els dic és que apostin per la qualitat i no baixin preus.

CAPDEPERA DES D'UN ULTRA-LLEUGER

Amb evident perill per a la seva vida, el pilot es llança en picat sobre l'església per obtenir aquesta panoràmica, angle inversemblant, mai vist, del Castell.

El mes vinent vos mostrarem una altra espectacular fotografia des de l'ultra-lleuger, a despit de la integritat física del fotògraf.

A Capdepera, hi trobam alguns personatges molt coneguts a fora de Mallorca. Un d'aquests és En Gustavo, conegut per un "realitzador de dibuixos damunt la realitat disfraçats per la seva imaginació", amb colors provocatius, suggeridors, eròtics,...situacions explosives i destructores d'un realisme fotogràfic. La veritat és que ens enteràrem que la seva dona, Regine, feia unes coques de taronja precioses, les volgueren provar i cap a casa seva partirem. Ja que en aquell moment arribà en Gustavo, aprofitàrem per conversar amb ell, per conèixer-lo millor. D'aquesta "xerrada", sorgir una entrevista que, al manco per a nosaltres, fou molt divertida i entretinguda; ens ajudà a conèixer l'art d'aquest personatge viatger.

Cap Vermell- La primera pregunta obligada seria, com s'inicià dins el món artístic?

Gustavo- Jo de molt petit, als 6 o 7 anys, era una persona molt temperamental, amb una recepció agressiva, per això era incòmode pels meus mestres. Quan la mestra s'enfadava em donava revistes per copiar i un bon dia el director de l'escola, observant-ho, es donà de la meua facilitat pel dibuix. Als 13 anys guanyà el meu primer premi a l'escola de Son Espanyolet.

C.V.-Com es podria definir la seva pintura actual?

G-Barreja com la mateixa vida. És una suma del subrealisme pràctic-irònic-grotesc a situacions absurdes, tant del món de la política, com de les distintes situacions socials, representats pels distintes colors de la vida. De la mateixa vida confecciono un còdi de colors. Ara bé, principalment a la primera època hi ha una clara influència de la posguerra.

Malgrat que tot el que coneixem d'En Gustavo es desenvolupa a Mallorca o a l'estranger, ell va néixer a Cartagena a l'any 1.939 i de petit va venir a viure a Mallorca.

C.V.-Quines influències d'altres pintors ha tingut?

G-Matisse en el meu període figurista. Modigliani la seva vida desgraciada em provocà una observació de les situacions

socials. I altres grans pintors m'han influenciat per tal de definir la meua creativitat damunt la mateixa vida: en el moll de Palma els vagons dels trens carregats d'animals; situacions rídiques que es donen freqüentment dins el món;... La veritat és que el propi temps marca molt la definició i l'evolució, l'obra arriba a tenir el valor que la mateixa vida li dona.

Mentres treballava a Mallorca realitzava la seva formació artística a Barcelona. Va viure a París. Realitzà dibuixos pel diari "Balears"

C.V.-Quines coses sentimentals, mundanes,... es reflexen més a la seva obra?

G-Totes les que puc veure, segons el dia i els llocs, però sobretot la part mundanal. Preferesc la gent sincera, més que Els famosos disfraçats.

Participà amb l'edició gràfica per a la UNICEF. Ja dins l'any 1.990 realitzà un homenatge a Woody Allen, a l'exposició "Manhattan, Berlin, Capdepera". També ha realitzat nombroses participacions i col.laboracions amb activitats culturals i esportives del nostre municipi d'una forma desinteressada.

C.V.-D'on surt tanta inspiració?

G-La ignorància em provoca una reacció humana, sobretot si és important. Observo les situacions que es provoquen amb els personatges grotescs i brossencs, amb les persones de moda o que volen anar a la moda. Malgrat tot no, m'en ric, m'inspiren per realitzar la meva pintura.

C.V.-A més de la pintura, realitza o ha realitzat alguna cosa més dins el món de l'art?

G-Escultures de fusta, bronze, tapissos, gravats,... però aquestes coses no són tant conegudes com la meva pintura. Sigui amb pintura, escultura, etc, només pretenc dir el que veig i com ho veig.

C.V.-Quin és el lloc preferit per treballar?

G-Per la creativitat, a Mallorca i espero que amb el temps torni a una certa calma, al manco on hagi de viure.

A Alemanya observo la gent, la seva pressa constant.

Pel meu esplai fora de casa al cafè.

Per fer feina, dins el meu estudi, sense renous, només amb la música.

En Gustavo a viscut i treballat a molts de llocs. Ha realitzat nombroses exposicions a Berlin, a New York, Bruseles,... Reduote Bonn/Bad Godesberg, amb el patrocini del ministre alemany d'affers estrangers Hans-Dietrich Genscher.

C.V.-Quina és aquesta música que escolta mentres treballa?

G- M'agraden els clàssic com en Mozart.

C.V.-Quines altres aficions té?

G-M'agrada viatjar, m'agraden les bones amistats i també mirar el que és més bunic, com una dona atractiva i que em suggereixi una pintura.

P-Quin país ha reconegut amb un grau més alt la seva pintura?

G-No podem dir que només sigui un, a Califòrnia, a Suècia i principalment a Alemanya on possiblement som ben conegut pels aficionats a aquest art.

C.V.-Què les diria als joves que vulguin iniciar-se en aquest món?

G-Si els agrada realment i no es droguen per la vida que el mateix ambient de la pintura implica, les animaria a pintar sempre, de tot el que observin i que malgrat les dificultats econòmiques que poden tenir en un principi no es cansin, encara que a vegades hauran de fer coses (anuncis, dibuixos pels diaris, etc) que en un principi no els agradarà massa. Han de tenir sed de pintar.

En Gustavo és una persona molt oberta que ens va rebre amb tota classe de facilitats i ens ajudà a passar un formador horabaixa.

CONVERSA
AMB.....

GUS
TA
VO

El Castell

Entre la ciutat de Déu i la ciutat de l'Home

Quan el rei Jaume II manar la fundació de Capdepera tendria en compta, fonamentalment, raons de caire polític i militar. La possessió d'aquest racó de la costa mallorquina facilitava les relacions amb Menorca i allunyava el perill de possibles invasions dels infidels i enemics del Regne. Però per assegurar aquest domini territorial era necessari poblar la zona i crear un nucli de població permanent.

Si bé la conquesta catalana de la illa fou una empresa militar, la colonització del territori fou una tasca de caire polític i religiós. Per això, a les dues raons bàsiques i determinants abans esmentades caldria afegir-hi el factor religiós. La colonització i cristianització, en el segle XII, de la comarca d'Artà estigué a cura dels monjos premonstratenses.

L'ordre dels premonstratenses fou fundada a l'any 1120 a la vall de Premontre (França). A l'any 1166 s'establiren a Catalunya, a Urgell, on

fundaren el monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanes.

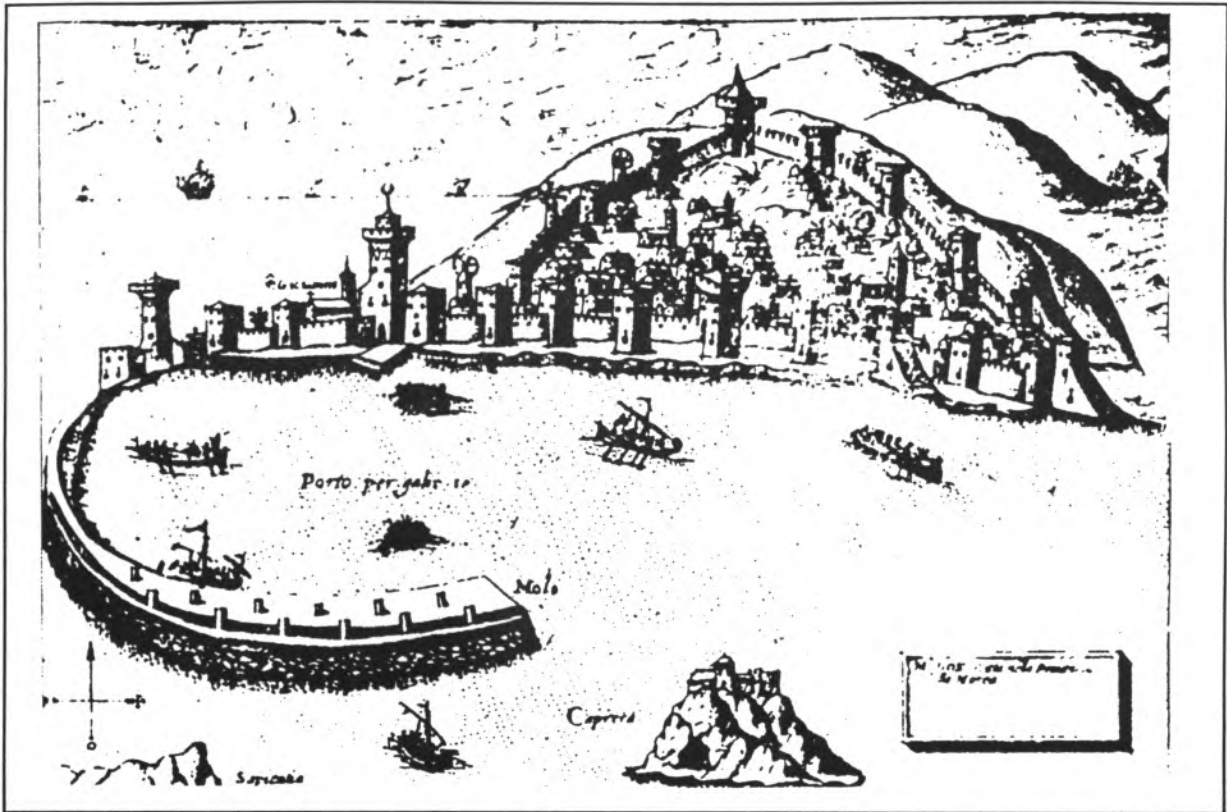
Cap a l'any 1233 ja estaven instal·lats a Artà. Els premonstratenses eren uns predicadors itinerants que recorrien els camins d'Europa Central on fundaren uns sis-cents monestirs. Vestien unes túniques de pell d'ovella sense tenyir.

Aquests monjos colonitzaren i organitzaren les noves comunitats cristianes de l'antiga comarca d'Artà. Primerament construïren el seu convent i església i fundaven el Priorato de Nostra Madona Sancta Maria de Bellpuig; era l'any 1240.

La seva estança compren un període de quasi dos-cents anys, 1230 - 1425. A més de la tasca espiritual, els monjos desenvoluparen una gran labor social ja que organitzaren i administraren extenses propietats de la comarca aportant els seus coneixements agrícoles i ramaders. Les terres que conreaven eren una concessió del Rei En Jaume I.

El moll de Methone en el segle XVIII. El desenvolupament urbanístic d'aquesta ciutat mediterrània també s'adaptà a la forma triangular de la muntanya.

Però a principis del segle XIV els plets i enfrontaments bèl·lics entre els reis del Regne de Mallorca i els d'Aragó provocaren la decadència d'aquesta ordre religiosa. Quan el rei Jaume II manar la construcció del nostre poble, els premonstratenses ja havien iniciat el seu declivi i abandonat la tasca colonitzadora. Aleshores, com que no hi havia a la comarca cap institució eclesiàstica capaç d'executar la decissió reial de construir i emmurallar el poble de Capdepera, la tasca quedà baix la responsabilitat del poder reial.

El projecte urbanitzador començà per la construcció de l'esglesia baix la direcció de l'arquitecte reial Llorenç de Santa Creu, era l'any 1316. Però aquesta iniciativa no feu canviar la voluntat dels pobladors d'aquestes contrades que seguien sense traslladar el seu domicili al lloc assenyalat pel Rei. Tampoc ho va aconseguir el noble Pere de Fonollet en la seva visita al Cap de la Pere; ni el mateix rei Sanç, que els hi va prometre cent sous d'ajuda si construïen la seva llar al indret indicat, feu tòrcer la seva voluntat.

Després d'aquests entrebancs les autoritats acudiren a l'empenta colonitzadora de l'Església. En el mes de juliol de l'any 1323 s'establí una capellania amb la dotació de devuit lliures i la concediren a Bartomeu Vanrell, presbíter de Campos, el qual fou "recomanat per persones fidedignes per la gravetat de costums i honestitat de vida".

En aquell temps la fundació d'un poble a unes terres de colonització s'iniciava amb la construcció d'una església. Per cohesionar el procés colonitzador era fonamental cuidar l'espiritualitat dels pobladors. Anys abans els monjos de Bellpuig ja havien iniciat la fundació d'Artà construint el temple parroquial al peu del pujolet de l'Almudaina, un indret on es creuaven els camins que enllaçaven els nombrosos valls i la fortificació.

A rel del conflicte bèl·lic entre el Regne de Mallorca i el Regne d'Aragó (1336 - 1343) les obres de la murada reberen una forta empenta. En aquest període eren els mestres d'obres en

Berenguer Lombarda i n'Arnau Lombarda. En Bartomeu Vanrell era el responsable de recollir, exigir, rebre, procurar, administrar, gastar i distribuir tots els diners destinats a l'obra. A l'any 1338 el governador de la illa, en Roger de Rovenach, insistia que l'obra fos acabada en el termini més curt i de la manera més perfecte possible. A l'any 1341 en Bartomeu Vanrell deixà l'ofici o procuració de l'obra del Castell; llavors els murs ja estaven ben avançats.

Aquest és el marc històric que permet comprendre la importància del factor religiós en la colonització i fundació dels pobles d'Artà i Capdepera. Aquesta importància no es limita a la directe participació del clergat; indirectament la religió també influí, per exemple, en la distribució urbanística dels nostre pobles.

El protagonisme ideològic que assumia la teologia es traslladava al pla urbanístic. La primera construcció que es realitzava era l'església.

L'església era el monument principal i al seu entorn hi situaven la plaça que era el lloc on es desenvolupaven les activitats polítiques, econòmiques i religioses: assemblees ciutadanes, mercats, cerimònies religioses. A Artà el lloc escollit per celebrar-hi el consell de la vila convocat amb so de campana era " davant el cap nou de la sglesia o en el pòrtic que hi ha davant el portal menor de la sglesia de la dita parròquia". Era l'any 1516. A Capdepera succeiria el mateix.

Aquest protagonisme de la cultura religiosa i de l'entorn de l'església generava un trànsit cap

a aquest punt on hi abocaven els principals carrers de la població. A Capdepera el carrer principal enllaçava el portal del rei En Jaume amb l'església.

Hi ha altres qüestions a les quals atribuir-hi una influència religiosa, per exemple: la forma triangular del Castell. A l'època medieval la forma triangular era considerada com a model, era la que servia per a representar la interpretació cristiana de Déu: Pare, Fill i Esperit Sant. Aquesta figura triangular era la que millor s'adaptava a la forma natural de la muntanya.

En el Castell es combina la ciutat de Déu, es a dir, la que està inspirada en la mentalitat religiosa medieval i la ciutat de l'Home que volia atendre a aquella realitat de la manera més pragmàtica. El nostre Castell era temple i fortalesa, reducte espiritual i defensiu, ciutat de Déu i ciutat de l'Home.

Josep Terrassa

Bibliografia

- Artà en el siglo XIV.* LLorenç Lliteres Pbro. Gràfiques Miramar Palma 1971.
- Artà en el segle XVI.* Antoni Gili. Gràfiques Miramar. Palma 1993.
- Conventos y monasterios de Mallorca. Història, Arte y Cultura.* Diversos Autors. Olañeta Editor. Palma 1992.
- La Ciudad de Dios.* Ma. Jesús Fuente. Revista Historia 16 n° 186 Madrid 1991

La volta al món .

Amb la desaparició del bloc dels països socialistes, el món estrenà una nova etapa amb un únic líder: els Estats Units.

Semblava que tot serien roses i violes, però al món encara hi queden punts calents de difícil solució.

Bòsnia.

Sang, mort d'infants, violacions, por, matances, neteja ètnica... són moltes cares de la crueltat humana. Fa dos anys amb les fortes convulsions a l'Europa de l'Est caracteritzades per la caiguda dels monolítics règims comunistes i el renaixement de l'ultranacionalisme, s'iniciava una llarga i cruel ferida al nostre vell continent, anomenada guerra dels balcans o desintegració de Iugoslàvia.

L'estat del mariscal Tito s'ha desmembrat d'una forma violenta: Eslovènia, Croàcia i Bòsnia-Herzegovina, han proclamat la seva independència i com a hereus de Iugoslàvia queda Sèrbia i Montenegro. Macedònia també intenta arribar, pacíficament i sense presses, a la independència.

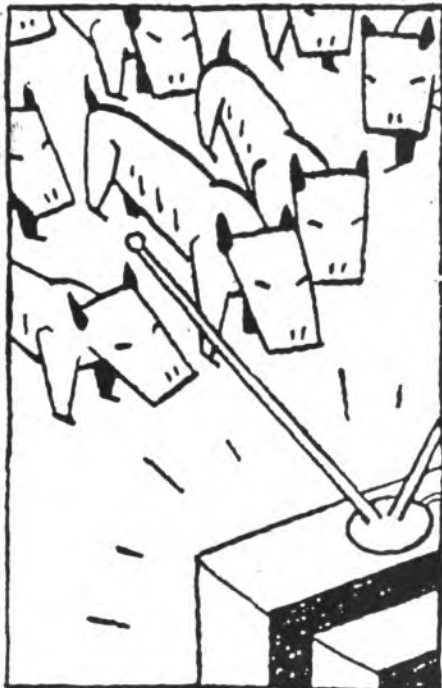
Si en un principi Eslovènia accedí quasi pacíficament a la seva independència, Croàcia i més tard Bòsnia pateixen una llarga guerra que pareix treta dels anys del món medieval. Velles rencúnies i venjances entre pobles veïnats i mesclats han explotat de sobte, mentre impassibles els occidentals ens fartam de veure imatges de fosses comunes, destruccions i bombardejos de pobles sencers, nins mutilats, etc... sense immutar-nos.

És una guerra de tots contra tots, en la qual les milícies sèrbies (recolzades material i humanament per Sèrbia) i els croates-bosnis (recolzats per Croàcia) estan aniquilant un poble sencer: el musulmà.

Es tracta d'una guerra d'extermini d'eliminació física de l'enemic, i l'enemic és tot aquell que no sigui de la pròpia ètnia.

GENOCIDE IN BOSNIA

WE ARE THE DEAD

El món mira impassible i envia tota casta de bones intencions, però hi ha un fet que els posa en evidència: mentre permeten l'armament dels serbis, i els sacsejos i bombardejos de la població civil, manté un estricte embargament d'armes a l'exèrcit bosni. L'ONU ha creat zones de seguretat, totalment insegures.

Amb la nostra manca d'iniciativa estam contribuint a l'aniquilació de tot un poble.

A Bòsnia la negra dama de la mort duu al capell l'escut serbi però el vestit està fet amb retalls de les banderes del món occidental. És el nou ordre mundial.

El mes vinent anirem a Somàlia.

Bàtec.

L'estiu ha arribat amb la nit més màgica de l'any, la nit de Sant Joan. Però amb ell també han arribat els turistes, les platges de gom a gom, els renous nocturns, els autobussos, cotxes aparcats de qualsevol forma i lloc, noctambuls gats cantant, festes, clients omplint discoteques, terrasses i bars, xarles a la fresca, paga extra, feina i vacances..... agafar un poc de cada ingredient, fer-lo bocins més o manco petits, afegiu el vostre "toque" particular, remanar bé i.. ja està!

Tastar-lo amb prudència.

Tres i no res.

Ja ho tenc tot.

"Ja puc fer la Primera Comunió; ja ho tenc tot". Així, rabent i amb senzillesa a la vegada, s'expressava una nina a la seva catequista. Aquesta, movent el cap, li preguntà "¿I què és tot?" "Ja podeu comprendre quin és el sentit de la Primera Comunió, el paper de la comunitat, la participació, la festa, la senzillesa...quasi tot queda ofegat en el muntatge".

La catequista ho comentava després a la reunió amb les seves companyes: "Es inútil, lluitam contra gegants, tenim tots els elements en contra. Ja et pots esforçar per comunicar quin és el sentit de la Primera Comunió, el paper de la comunitat, la participació, la festa, la senzillesa...quasi tot queda ofegat en el muntatge".

Aquest lament de la catequista l'he sentit un caramull de vegades i a diferents indrets, a trobades de capellans, a reunions de catequistes, al Consell Parroquial, a la Comissió de celebracions.. però no passa de ser un plany o una lamentació. No tenim coratge per dir: Basta! Festa sí, però senzilla; vestit sí, però infantils i profitosos, no per estotjar dins una capsa.

No és fàcil canviar mentalitat. Tal volta, però, el que nosaltres no som capaços de fer amb la nostra reflexió, sermons i reunions, ho aconseguirà la crisi econòmica que estam travessant. El que no podem fer és perdre l'esperança. Qui sap si un dia -pot ser no el vegem- vendran els nins i ens diran: "Ja puc fer la Primera Comunió; tenc el cor a punt".

Andreu Genovart.

VI *Serenates d'Estiu*

JULIOL'93 22.00 h.
JARDINS DE D. BARTOMEU MARCH
TORRE CEGA — CALA RAJADA

JOVENTUTS
MUSICALS DE
CAPDEPERA

VI *Serenates d'Estiu*

TORRE CEGA - CALA RAJADA

P R O G R A M A

8

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BALEARS "CIUTAT DE PALMA"
Director: Luis Remartínez.
CORAL S'ALZINAR DE CAPDEPERA. Direcció: E. Gómez-Quintero.
CORAL DE PORRERES. Direcció: S. Melià.
AMICS DEL CANT GREGORIÀ. Direcció: S. Melià.
Director: JOAN COMPANYY

15

PERCUSSIONS DE BARCELONA. Director X. Joaquin
PERCUSSIÓ

Església de Cala Rajada 18 a les 21 h.

HERIBERT BREUER
ORGUE

22

QUARTET MOZART. L. Mizrahi, E. Michita, F. Maschio i M. Aguiló. CORDA
ANTHONY HALLIDAY. PIANO

29

TROMBON ENSEMBLE. J. C. Brunet, P. Guillaume i V. Lalire.

Coneix la Biblioteca.

Novetats.

Vos presentam alguns dels llibres rebuts recentment a la biblioteca municipal:

"Mallorca, paisatge i poesia" Colecció Imatges d'ahir. Josep Canals Gomila, Miquel Font Editor. Palma de Mallorca. Febrer 1993, 82 pg.

Homenatge de gratitud de l'autor, a l'illa on nasqué, empès pel seu amor a Mallorca i a la natura, fent un aplec de fotografies realitzades per ell, al llarg de les caminades per les cales i muntanyes mallorquines. Les fotografies van acompanyades de fragments literaris de diversos autors mallorquins.

Josep Canals Gomila, muntanyenc i aficionat a la fotografia paisagística, nascut a l'any 1922 a Palma. Algunes de les seves fotografies han estat guardonades i premiades. El 1973 va ésser un dels fundadors del Grup Excursionista de Mallorca (GEM) i l'any 1977 al cim del puig de l'Esclop li fou entregada una placa commemorativa de les seves noces d'or amb el muntanyisme, el 1978 fou nomenat soci honorari del mateix grup.

Mallorca, paisatge i poesia imatges d'ahir

FOTOGRAFIES I REPERCÚS DE TEXTOS
JOSEP CANALS GOMILA

"Yann Andréa Steiner", Margarite Duras, Proa, Barcelona. Març 1993. 100 pg.

L'evocació de l'origen d'una singular relació s'entrellaça amb alguns fantasmes recurrents de l'obra de Margarite Duras i construeix un delicat passeig pel seu univers passional. Yann Andréa és el nom real del company de l'escriptora des de 1980; Steiner el cognom d'Aurèlio, el personatge clau de Duras. D'aquesta manera, realitat i ficció, passat i present, somni i vigília, tragèdia i rondalla infantil es fonen en un relat en què destaca, la veu de la narradora.

Margarite Duras, filla de francesos neix a la Indoxina (Gia Dinh) a l'any 1914. Va aconseguir una gran popularitat després de publicar "L'amant" i obtenir el Gancourt l'any 1984. Ja abans, però, havia esdevingut una autora de culte per als nombrosos seguidors de la seva obra narrativa, dels seus guions cinematogràfics, de les seves incursions en el cinema, de la seva persona, del personatge.

"Los conflictos yugoslavos. una introducción". Carlos Taibo/ José Carlos Lechado. Fundamentos. Madrid, 1993. 159 pg.

Aquest llibre és un intent per donar una informació bàsica i rigurosa sobre les tensions existents dins el que fins fa poc coneixíem amb el nom de iugoslàvia. Parla de la fallida en el procés de construcció d'un Estat Federal, per l'ascens del nacionalisme a Sèrbia a partir de 1986 i pels conflictes bèlics a Eslovènia, Croàcia i Bòsnia -Herzegovina. Tracta també, de les perspectives de noves col·lisions a Kosovo, Macedònia o la Vojvodina, així com de les implicacions internacionals de les crisis iugoslaves.

Objectius del llibre són el delimitar les causes dels conflictes, l'establir els problemes "teòrics" que d'ells es deriven, l'adjudicació de responsabilitat a cada una de les parts i l'identificació de possibles esdeveniments. "Los conflictos yugoslavos. Una introducción" inclou a més, una informació bàsica sobre les repúbliques, una cronologia i una bibliografia actualitzada.

Carlos TAibo és professor de Ciència Política de l'Universitat Autònoma de Madrid. Joés Carlos Lechado és historiador. Els dos són membres del "Centro de Estudios de Países del Este".

JUDO.

II Trofeu Reshinkan " Fires i Festes de Primavera 93 " a Manacor.

El Club anfitrió aconseguí la primera classificació per clubs.

El passat dissabte 29 de maig, tot el judo mallorquí va estar present a Manacor. El Trofeu Renshinkan reuní uns vuitanta participants pertanyents a la quasi totalitat dels clubs de la nostra illa, així com representants d'alguns de la península com el Dojo de València i el Masnou o el Entenza 100 de Barcelona.

Aquest trofeu es pot qualificar d'una autèntica festa del judo, on els participants donaren un recital de les tècniques que més s'empren en el camp de la competició. Els espectador gaudiren i s'emocionaren al veure l'actuació dels seus favorits, definitivament una vertadera competició amb un esforç i una posta en escena diferent a la que estam acostumats a veure. L'organització del Reshinkan, un pic més, va estar al nivell de les circumstàncies, agradà, va convèncer, no decepcionà, aconseguí un 10.

Tretze eren les categories que participaren, de les quals l'equip organitzador obtingué quatre primers, sis segons i tres tercers llocs.

Els medallistes del Renshinkan són els següents:

PRIMER LLOC: Catalina Sureda, Àngel Sánchez, Andreu Santandreu i Toni Plaza.

SEGON LLOC: Jaume Sansó, Sebastià Sansó, Sebastià Gomila, Joana Aina Servera, Magdalena Massot i Marisa Rojas.

TERCER LLOC: Pablo Jiménez, Maria Fca. Artigues i Cristina Garcia.

La classificació dels clubs quedà de la següent forma:

- 1er Renshinkan amb 41 punts.
- 2on. D. Muratore amb 22 punts.
- 3er. Shubukan amb 15 punts.
- 4rt. Kodokan amb 13 punts.
- 5è Classic GYM amb 8 punts

BÀSQUET.

L'equip de bàsquet del Cap de Llevant acabà la temporada amb un sopar de companyonia, al qual assistiren pràcticament la totalitat de jugadors. Com era d'esperar l'ambient fou prou relaxat i tots féren visible la seva alegria per haver pujat de categoria. Éxit aconseguit després de molts esforços i haver superat la fase d'ascens i el play-off. Ara tenen per davant uns mesos de descans i de planejament de la propera temporada que serà sense dubtes difícil, donada la major entitat dels equips de Regional -A.

Esperam que els aficionats animin l'equip a tots els partits, i recolzin al seu equip la temporada vinent.

FUTBOL.

Com a cloenda de la temporada 1992/93, l'Escolar organitzà una festa de fi de temporada amb un seguit d'activitats. La part esportiva va consistir en un magnífic partit de futbol femení, entre les dones i al.lotes de l'Escolar i les del Santa Maria, que acabà amb un ajustat, però suficient, 1-0 favorable a l'equip anfitrió. El partit fou entretingut i divertit, creant més expectació que molts d'encontres de regional. Poc després es passà al sorteig d'una bicicleta de muntanya i a l'entrega de trofeus i guardons als millors

Entrega de trofeus, a la festa de l'Escolar.

esportistes de cada categoria de l'entitat, i una placa i fotografia del seu equip, als entrenadors de totes les categories.

Els jugadors de l'equip de regional reberen trofeus al màxim golejador, Miquel Alzina, i a la regularitat, Florentino LaTorre.

També hi hagué un trofeu per a cada equip del partit de futbol femení que s'havia jugat abans.

Després d'uns breus parlaments del president de l'Escolar i el Sr. batle de Capdepera, tot gaudiren d'un sopar fred amb un ambient molt agradable que congregà nombrosos aficionats al futbol i altres esports.

La festa de fi de temporada del C.D. Escolar estava patrocinada per l'Ajuntament.

el planeta verd.

Transvasament de l'aigua de la Marineta.

Fa unes setmanes es parla molt de la greu mancança d'aigua que hi ha a les nostres illes. La situació és especialment greu a Palma i als municipis costaners de la seva Badia, zona que ha sobreplotat i salinitzat els seus pous.

La negativa gestió de l'aigua a Mallorca i la por de què l'únic aquífer encara verge acabi com els de la resta de l'illa, ha aixecat el poble de Llubí contra el que consideren un expoli. A principis del mes de maig es presentà a Llubí la Coordinadora en Defensa de les Aigües de "Sa Marineta". Aquest és un dels darrers aquífers verges de Mallorca. Si es canalitzen aquestes aigües cap a Palma i Calvià és molt possible que com a conseqüència de l'excés d'explotació es salinitzin els pous de la zona.

La coordinadora té com a objectius primordials:

* Aconseguir promoure un Pla de recursos hidràulics pel conjunt de les illes.

* Que no s'extregui ni una sola gota d'aigua de la darrera reserva natural, mentre no s'hagin esgotat tots els recursos d'aprofitament d'aigües que aboquen a la mar, d'estalvi de consum i de la revisió de xarxes distribuïdores.

Els motius per oposar-se al transvasament són:

1. Els tècnics asseguren que hi ha unes possibilitats bastant elevades de salinitzar l'aquífer ja que no hi ha prou informació del nostre subsòl. En primer lloc s'han de realitzar estudis que demostrin que efectivament hi ha un excedent i que les característiques hidràuliques del subsòl permeten la seva extracció sense un perill de salinització.

2. És el darrer aquífer important connectat a la mar que no està salinitzat. El Pla de Sant Jordi i el de Campos, degut a una mala gestió, han sofert un procés irreversible.

3. La salinització és un procés irreversible: una vegada salinitzada un conca mai es desalinitza.

4. La densitat de població de la nostra comarca és prou important. Els seus nuclis de Muro, Inca, Sa Pobla, Alcúdia, Sineu, Llubí, etc necessiten tenir assegurat el subministrament d'aigua.

5. L'agricultura intensiva regada és una important font de treball de la comarca estant arrelada tradicionalment en Sa Pobla i Muro. Aquest transvasament la perjudica notablement.

6. La important ocupació turística del Port d'Alcúdia i Can Picafort necessiten mantenir-se ja que és una font de treball important. El turisme d'aquesta comarca té el mateix dret a existir que el de Palma i Calvià.

7. L'Albufera és el parc natural més important de les Balears i el transvasament pot suposar la seva dessecació i la conseqüent pèrdua d'aquesta riquesa natural que atreu gent de tot el món.

8. L'aigua es transvasa a una empresa que comercialitza amb ella com a producte especulatiu. El seu president assegura que els seus objectius són obtenir aigua d'on sigui sense importar-li d'on ve ni, per tant, les conseqüències.

9. La construcció de la canonada pel transvasament té un cost elevadíssim, 900 milions, que es podrien invertir les pèrdues de la xarxa de distribució d'aigua de Palma que són del 25%. Aquest percentatge suposa més aigua que la que es pot transportar de la conca.

10. Aquesta no és la solució ja que en haver-se salinitzar, la situació serà encara més greu que l'actual. La

solució està en fer un ús racional d'aquest recurs i reciclar les aigües residuals com ho fan en zones amb la mateixa problemàtica que la nostra: Israel, Aragó i Catalunya

A Jeroni Saiz i les aigües de Llubí

Benvolgut Jeroni Saiz
Les aigües ens vols robar
per uns altres abeurar
nosaltres farem "badais".

Al que jo te vul pegar
una forte clotellada
d'orelles una estirada
per le manera de obrar.

S'aigüa de Sa Marineta
es pels d'aquesta comarca
ara que tanta en manca
no ens facis sa punyeta.

Jo t'ho deman en respecte
també amb un poc d'humor
tenguis consideració
et toqui el cor, faci afecte.

Si les trasbalses a Ciutat
tot ho salinitzaràs
bén segur provocaràs
un del més gros disbarat.

Un

per
aquesta
foto

Tanta incompetència !

La incompetència no té parans i no respecta cap àmbit de la nostre cultura.

Segons la llei de Normalització Lingüística, el topònims han d'estar en llengua catalana; per tant, demanam a les nostres autoritats que fassin les diligències oportunes per fer rectificar aquest error.